

Програма

за развитие на читалищната дейност на територията на община Каварна за 2017 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

На територията на Община Каварна са регистрирани 12 народни читалища, чрез които се реализира културния и духовен живот. Съгласно чл. 26а, ал.1-4 от Закона за народните читалища председателите изготвят и внасят предложения за дейността си пред Кмета на Община Каварна. Общинската администрация внася предложението, като ежегодна Програма за развитие на читалищната дейност пред Общински съвет - Каварна.

Основа в работата на читалищата в Община Каварна е утвърждаване и нарастване ролята и значението им в развитието на местните общности, увеличаване на обществената значимост, на читалищата като фактор за местно културно, образователно и информационно развитие. Читалищата имат предимството на институция, която е неизменна в облика на страната - и когато се представя българската национална традиция и идентичност, и когато се чертае стратегията за бъдещо развитие. Тази позиция се корени не само във вековното развитие на тази изконна българска институция, но преди всичко в жизнената устойчивост на идеите, които тя носи.

1. СИЛНИ СТРАНИ, МИСИЯ, ЦЕННОСТИ, ВИЗИЯ

Читалищата са уникални средища за съхраняване на българската идентичност, бит, история, култура и традиции;

Те служат за изграждане и утвърждаване на националното самосъзнание;

Те имат богат библиотечен фонд и добра информационна база;

Същите са неразделна част от културния календар на Общината. Повечето от тях участват в тържествата по повод Пролетните, Празниците на морето и Коледно-новогодишните празници.

Като юридически лица с нестопанска цел те са обект на специално законодателство - ЗНЧ (закон за народните читалища), ЗОБ (закон за обществените библиотеки), ЗЗРК (закон за закрила и развитие на културата), Устав на читалището и др.;

Читалищата получават държавна и общинска субсидия, която им гарантира относителна финансова стабилност. За следващата година тя ще е в размер 7 300,00 лв. държавна субсидия;

Читалищата са ориентирани към запазването на родното, традиционното, автентичното и вписването му в съвременните условия;

Повечето от тях имат собствени сгради с поддържан сграден фонд и сравнително добра материална база;

- Читалищата имат изградени партньорства с отделни правителствени организации и НПО-та;
- Същите създават условия за развитие на гражданското общество;
- Имат мотивирани и активно действащи читалищни настоятелства;
- Работата се осъществява чрез екип – председател, секретар, библиотекар/и, специалист/и културно – творческа дейност, настоятелство, членове и др.;
- НЧ се стремят към устойчиво развитие, съчетавайки традиционните ценности с модерни технологии;
- НЧ получават финансова помощ и подкрепа от Община Каварна чрез общинската субсидия, предназначена за културния им календар. Но при възможност общината подкрепя финансово и творческите пътувания на колективи из страната и чужбина – на деца, подрастващи и възрастни. А колективите се връщат винаги с отличия, като достойно защитават съответното читалище и населено място;
- НЧ насърчават развитието на творчеството и особено детското любителско творчество. Това се осъществява чрез различните школи, кръжоци и курсове по рисуване, театър, художествено слово, литература, поп, рок, народно пеене и танци;
- НЧ „Съгласие -1890” - Каварна е инициатор, организатори и/или съорганизатори на конкурси, фестивали и събори с местно, регионално и национално значение:
- Подготовка и реализация на XIV Общобългарски младежки фолклорен събор „С България в сърцето”- месец май 2017г.
- Подготовка и реализация на XX Национален фестивал на любителските театри с международно участие „Каварна 2017”, с участието на читалищен театър „Проф. Гочо Гочев”.
- Участниците в отделните читалищни групи, школи и състави са носители на награди от регионални, национални и международни участия. Някои от завоюваните отличия са от НФФ”Море от ритми”, Международно участие в гр.Виходна, РСловакия, НМФ „Фолклорен изгрев”, ФС ”Слънчева Добруджа”, НФФ „Кехлибарен грозд”, участие в предаване „От българско по българско”, Ученически театрален фестивал „Климент Михайлов”и др.
- Библиотеката към НЧ „Съгласие-1890” гр.Каварна е оборудвана със съвременна компютърна техника – компютри, мултимедия и др. . Някои от тях са целеви по програма „Глоб@лни библиотеки” на фондация Гейтс.

II. ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

1. Основна цел на програмата

Настоящата програма има за цел подпомагане организирането и реализацията на комплекса от дейности, както и оказване на съдействие за повишаване активността на читалищните ръководства, с цел създаване на

благоприятна творческа среда за учене през целия живот за всички възрастови групи, ползващи услугите на народните читалища, както и активиране обмена на информация между Община Каварна и останалите културни институти.

2. Основни цели и задачи на читалищата

- Да отстояват позицията си на културно-масови средища в района;
- Развитие и утвърждаване на духовните и културни ценности на гражданското общество;
- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Да бъдат обособени като модерни информационни центрове;
- Да съхраняват народните обичаи, бит и традиции – Бабинден, Кукеровден, Лазаруване, Цветница, Коледуване, Великден, Никулден и др.;
- Да отразяват и участват в Националните празници и събития – 3 март – Ден на Освобождението на България от османско владичество, 6 май – Ден на град Каварна, 24 май – Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост, 2 юни – Ден на Ботев и на падналите за свободата на България, 6 септември – Ден на Съединението, 22 септември – Ден на независимостта, 1 ноември – Ден на народните будители, Да изиявяват активната си гражданска позиция;
- Да съхраняват принципите на равнопоставеност, толерантност, съпричастност, инициативност, приемственост, взаимопомощ и др.;
- Да развиват художествената самодейност и любителското творчество – чрез формациите за автентичен фолклор в различните възрастови категории – раздел танци, песни, обичаи. Тази дейност е чудесно развита както в градските, така и в селските читалища;
- Да утвърждават любовта на българина към книгата и четенето, особено при децата и подрастващите. Това се осъществява чрез различни дейности – открити библиотечни уроци, разработване на проекти за попълване на библиотечния фонд. Някои от утвърдените вече инициативи са „Приказна читалня”, „Екскурзии в библиотеката”, участие в „Националната седмица на четенето”;
- Да спомагат за сплотяване на отделните възрастови групи и да утвърждават приемствеността – стари – млади (деца – подрастващи – възрастни). Това най-вече се осъществява в НЧ от селата, където всички жители са заедно на храмовите и религиозните празници, а традициите в песенно-танцовото изкуство се предават от старите хора на деца, внуци и правнуци;
- Да поддържат и обогатяват материалната си база;
- Да разработват и реализират инициативи/проекти за местно развитие и финансиране на читалищната дейност;

□ Да работят за осигуряване на по-добра, по съвременна и по-висококачествена образователна, културна, социална и информационна среда на населението;

□ Да разширят съдържателния и социалния обхват на читалищната дейност за привличане на по-широк кръг население;

□ Да развиват ползотворно сътрудничество между читалищата на територията на общината, на региона и страната;

□ Да поддържат активно партньорство с общинска администрация, както и с културните институции и бизнеса за взаимна полза.

III. ДЕЙНОСТИ

Библиотечно-информационна – Библиотечната дейност е една от основните функции на читалището. В библиотеките се събират, обработват, организират, съхраняват и предоставят за обществено ползване библиотечни и информационни услуги за населението. Те осигуряват свободен достъп за своите читатели, като библиотекарите работят и за привличане на нови читатели сред младите хора, за създаване на трайни навици за четене и получаване на знания и умения. В рамките на тези дейности с помощта на различни методи и форми на работа (уреждане на кътове с литература, среща с ученици, литературни четения и др.) се създават условия за пълноценно използване на библиотечния фонд. С навлизането на информационните технологии компютрите все по-необходими в ежедневната работа. Достъпът до информация, знания, комуникация и учене през целия живот се налага в последно време с предоставянето на компютърни и интернет услуги.

Основните задачи и усилия са насочени към:

- превръщането на библиотеките в информационно-образователни центрове за хората от различни възрасти;

- попълване и обогатяване на библиотечните фондове в зависимост от читателски интерес;

- утвърждаване на библиотеките като обществени, информационни и културни центрове, осигуряващи равен достъп за всички до многообразието на знания, идеи и мнения.

- осъществяване на изложби, свързани с бележити дати на личности и събития от местен, регионален и национален характер;

Художествено-творческа – В изграждането на художествената продукция и нейното осъществяване участват много любители на различните видове изкуства-деца, младежи и възрастни, които според своите предпочитания осмислят свободното си време и същевременно създават културен продукт, който се представя в градски, общински, регионални, национални и международни събития. Художествените изяви на сцената са важна част при формирането на културното пространство в обществото. Важно място в културния живот заемат утвърдените културни традиции и обменът на културни продукти и идеи. Ежегодните културни прояви и

традиционни празници спомагат за изява на постоянно действащите групи и индивидуални изпълнители, за приемствеността между поколенията и обмяна на добри практики, тъй като те са предназначени за всяка възрастовата група и се проявяват във всички сфери на изкуството. Към читалищата има изградени групи, школи и състави за автентичен и обработен фолклор (песенно и танцово изкуство), фолклорен ансамбъл, читалищен театър, вокална академия, литературен клуб, школа за чужди езици, др.;

ЗАДАЧИ:

- Повишаване на художествено-творческите постижения на любителските състави и индивидуалните изпълнители, чрез привличане на специалисти-ръководители;
- Активно участие на любители-телските състави и индивидуални изпълнители в културно-масови събития на селото и общината;
- Създаване на нови съвременни форми на любителското творчество, отговарящи на интересите на младото поколение и осигуряване на условия за тяхното развитие.

Културно-развлекателна – Читалищата ежегодно организират изяви по различни поводи, чествания, годишнини от местен и национален характер. За реализирането на инициативите се търси подкрепата на детски градини, училищна ръководства и местни организации, с които се работи на добро ниво. Читалищата имат традиции в работата си с децата, младите хора и възрастните и това ще продължи с цел разнообразяване на техния живот. Инициират се срещи-разговори с писатели, беседи и литературни четения, т.н. „екскурзии” в библиотеките за начинаещи, тематични четения, представят се нови книги, организират се творчески работилници, и др. Чрез различни форми като литературни игри и състезания, викторини, изложби се провокира интереса към книгата ;

ЗАДАЧИ:

- Осъществяване на културния календар на читалищните прояви;
- Повишаване на художествено и жанрово разнообразие на културните мероприятия;
- Участие в културните мероприятия на общината;
- Честване на официалните и традиционните празници, сборове и годишнини;
- Провеждане на мероприятия, свързани със съхраняването, развитието и популяризирането на местните традиции и обичаи

Социална – работи се с деца и подрастващи в неравностойно социално положение, такива със специфични образователни потребности и деца от различни етнически общности.

Лятна – В НЧ ”Съгласие-1890” гр.Каварна е разкрита т.н. „Приказна читалня”. Тя включва занимания по драматизация, рисуване, колективно

четене и др. Това е хубава възможност за по-приятна и пълноценна ваканция – юни – септември.

Работа с малцинствени групи – много добра е дейността на читалищата сред ромското население в с.Септемврийци, Селце, Челопечене, Могилище, Белгун, Видно и Вранино – във връзка с тяхното социализиране и интегриране. Там има разкрити школи по приложно изкуство, където децата моделират, оцветяват, апликират. Има и кръжоци по народни песни и танци.

Работа по проекти

За да продължи да се развива културния живот в Общината, е необходимо координирано сътрудничество с културните институти и използване възможността за кандидатстване по различни програми с проекти за финансиране на дейностите им. С тяхна помощ читалищата ще допринесат за задоволяване на определени обществени потребности. Това е възможност за всяко едно читалище да реализира своя цел чрез осигуряване на алтернативно финансиране. Общината е партньор и винаги ще подпомага техните усилия в тази насока.

IV. МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКА БАЗА

Материално-техническата база на читалищата включва сграден фонд, оборудване и обзавеждане на библиотеки, салони, зали и други помещения. Основните задачи, по които ще се работи през 2017 г. са свързани със създаване на по-добри условия за работа на персонала, потребителите и самодейците.

V. ФИНАНСИРАНЕ

Обезпечаване на дейностите през 2017 г. ще се осъществяват чрез финансиране от:

- Държавна субсидия, разпределена съгласно изискванията на ЗНЧ;
- Общинско финансиране
- Кандидатстване по проекти към Министерството на културата, европроекти и програми;
- Други източници /наеми на помещения, други наеми, членски внос, дарения и др./

VI. ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ЧАСТ

Изпълнението на Програмата ще даде възможност за реализация на набелязаните цели, задачите и основните дейности. Успешното им изпълнение ще спомогне за опазването и съхраняването на културно историческото наследство във времето на глобализация и утвърждаване на празници и събития, даващи възможност за удовлетворяване нуждите на бъдещите поколения да се запознаят с миналото на родния край; подпомагането и развитието на любителското художествено творчество ще стимулира младите хора и талантливите дарования; уреждането и

поддържането на библиотечните колекции ще подпомогне образователния процес към получаване на нови знания; реализирането на разнообразни и иновативни инициативи ще допринесе за обогатяване на културния живот в общината; усвояването на знания за новите информационни технологии ще отвори врата към необятното глобално пространство. Изпълнението на тази програма ще има съществен принос за постигане на интегриран подход за развитие на образованието и културата и превръщането на народните читалища не само в духовни, но и в съвременни информационни центрове като привлекателно място за хората. Така програмата ще разкрие традициите на миналото, предизвикателствата на настоящето и надеждата за по-добро бъдеще.

Забележка: Програмата за развитие на читалищната дейност е разработена и изготвена на база внесени предложения на Председателите на народните читалища от Община Каварна до Кмета на Общината за 2017г. Програмата е отворена за допълнения. Тя визира най-общите положения, залегнали в плановете на отделните читалища.

Приета с Решение № 228 по протокол № 18 от заседанието на Общински съвет – Каварна, проведено на 31.01.2017 г.